

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר שעניינו

שיתוף פעולה בין חברות ניהול הנפקות לשם ניהול הנפקת חברת

אפריקה ישראל מגורים בע"מ

א. פתח דבר

בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים") להסדר כובל. במסגרת ההסדר מבקשות לידר הנפקות (1993) בע"מ (להלן: "לידר"), אפריקה ישראל הנפקות בע"מ (להלן: "אפריקה"), פועלים אי.בי.אי – חיתום והנפקות בע"מ (להלן: "פועלים אי.בי.אי"), הבינלאומי הראשון ושות' חיתום והשקעות בע"מ (להלן: "הבינלאומי"), איפקס חיתום וניהול הנפקות בע"מ (להלן: "איפקס"), דיסקונט חיתום והנפקות בע"מ (להלן: "דיסקונט"), מנורה חיתום וניהול בע"מ (להלן: "מנורה") ו-כלל פיננסים חיתום בע"מ (להלן: "כלל") לשתף פעולה בניהול הנפקה של אפריקה ישראל מגורים בע"מ (להלן: "אפריקה ישראל מגורים").

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו צפוי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

ב. רקע

במכתב מיום 8 בדצמבר 2003 קבע קודמי, לאחר בחינת תחום ניהול ההנפקות, כי הסדר של חבירה בין מנהלי הנפקות לדבוקה אחת, קונסורציום מנהלי הנפקה, הינו הסדר כובל. עם זאת, באותה הזדמנות הובהר כי "בכך אין כדי להטביע עליו תו קונקלוסיבי של אי חוקיות. יכול ובנסיבות מסוימות, יהא בצידו של הסדר כזה יתרון של יעילות ואף קידום התחרות ובשל כך ייחנה הוא מפטור סוג, היתר או אישור פרטני"¹.

במכתב מיום 4 בפברואר 2004 קבע קודמי רשימת תנאים שבהתקיימם לא יהיה צורך להפעיל את מערך האכיפה של חוק ההגבלים העסקיים לגבי חברות של מנהלי הנפקות. שיתוף הפעולה נשוא החלטתי זו אינו חוסה תחת אותם תנאים, ובעיקר מגבלת נתח השוק שנקבעה במסגרתם. עם זאת, גם במכתב זה הודגש כי "אין משמעות הדברים כי לא יותרו - לפי בקשות ספציפיות שיוגשו - גם חברות אחרות של מנהלי הנפקות, החורגות מתנאים אלה. ברם, אלה עשויות ליכות באישור או בפטור, בהתחשב בנסיבותיו הספציפיות של המקרה, ולאחר בירור וליבון ההצדקות הקונקרטיות, ככל שיועלו לגביהן"².

על רקע זה באה בפניי בקשת הפטור הנוכחית.

¹ בסעיף 10 למכתב.

² בסעיף 9 למכתב.

ג. ההסדר

החברה המונפקת, אפריקה ישראל מגורים, הנה חברה העוסקת ביזום פרויקטים המיועדים למגורים על דרך של איתור מקרקעין, רכישתם, הקמת מבנים ומכירתם, ומבקשת לצאת בהנפקה לציבור של מניות רגילות ואגרות חוב בהיקף כולל של למעלה מ-500 מיליון ש"ח.

ההסדר נשוא החלטתי זו הינו חברתן של לידר, אפריקה, פועלים אי.בי.אי, הבינלאומי, איפקס, דיסקונט, מנורה וכלל, לצורך ניהול במשותף של הנפקת ניירות הערך של החברה המונפקת. חברות ניהול ההנפקה הצפויות לחבור יחדיו לניהול ההנפקה נשוא החלטתי זו הן שחקניות מסוגים שונים – חברות בגדלים שונים, כאלו הקשורות לבנקים וכאלו שלא.

ד. השפעת ההסדר על התחרות

לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, הגעתי לכלל מסקנה כי ההסדר אינו צפוי להוביל לפגיעה של ממש בתחרות. **ראשית**, החברה העומדת לבחינתי איננה מקבצת את מנהלי ההנפקות הבנקאיים הגדולים ביותר בענף. היא משתרעת על שחקנים מכל קצוות הקשת הענפית: בנקים ושאינם בנקים, גופים קטנים וגדולים, גופים הקשורים במשקיעים מוסדיים גדולים וגופים שאינם קשורים כאמור.

שנית, נתח השוק המצרפי של מנהלי ההנפקה נשוא החלטתי זו אינו חורג בצורה מהותית מ-40%, קו הגבול אותו קבע קודמי (במכתב מיום 4 בפברואר 2004) כמחייב הגשת בקשת היתר ספציפי במקרה של שיתוף פעולה בניהול הנפקה.

בהתחשב בעובדה כי אין עסקינן בשיתוף פעולה בין כל הגורמים הגדולים והמשמעותיים בענף ושאינו חובק את שני מנהלי ההנפקות מבית היוצר של שני נותני האשראי הגדולים במשק – הבנקים פועלים ולאומי, ובהתחשב בכל האמור לעיל, איני רואה סיבה למנוע את החברה.

ה. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ו בסיוון תשס"ו

22 ביוני 2006